

Directiva DEBRA încurajează companiile să-și finanțeze investițiile mai mult prin capitaluri proprii în detrimentul împrumuturilor la terți

Inițiativa experților Comisiei Europene, lansată în primăvara anului 2022, privind stabilirea normelor referitoare la o indemnizație pentru reducerea favorizării îndatorării și limitarea deductibilității dobânzii în scopul impozitului pe profit (cunoscută sub numele de DEBRA), reprezintă o propunere legislativă prin care companiile sunt încurajate să-și finanțeze investițiile mai mult din propriile capitaluri și mai puțin prin datorii.

România, la fel ca alte state membre ale UE, limitează deductibilitatea plăților de dobânzi pentru datorii în anumite limite (conform prevederilor Directivei ATAD). Acest aspect creează un dezechilibru în deciziile de management financiar în favoarea finanțării prin datorii, în detrimentul utilizării capitalurilor proprii. Scopul DEBRA este de a neutraliza această preferință și de a stimula finanțarea prin capitaluri proprii, limitând în același timp deducerea costurilor de împrumut.

Ce presupune?

Propunerea DEBRA se aplică tuturor contribuabililor supuși impozitului pe profit în unul sau mai multe state membre, cu excepția întreprinderilor financiare.

DEBRA este în prezent în stadiul de propunere legislativă, cu toate că planul inițial era ca aceasta să producă efecte începând din 2024. Propunerea include două măsuri separate care se aplică independent: o indemnizație pentru capitalurile proprii și o limitare a deducerii dobânzii.

Întreprinderile financiare nu sunt incluse în domeniul de aplicare al măsurilor, deoarece acestea sunt supuse unor cerințe de reglementare privind capitalurile proprii, care împiedică subcapitalizarea. În plus, multe dintre acestea nu vor fi afectate de limitarea compensatorie a deductibilității dobânzii, aplicabilă costurilor excedentare ale îndatorării.

Indemnizația pentru capitalurile proprii se calculează prin înmulțirea bazei indemnizației cu rata relevantă a dobânzii naționale. Baza indemnizației este diferența dintre capitalurile proprii la sfârșitul exercițiului financiar și capitalurile proprii la sfârșitul exercițiului financiar precedent, adică creșterea anuală a capitalurilor proprii. În cazul în care baza indemnizației unui contribuabil este negativă într-o anumită perioadă fiscală, o sumă proporțională va deveni impozabilă pentru 10 perioade fiscale consecutive, cu excepția cazului în care contribuabilul poate demonstra că acest lucru se datorează pierderilor suferite sau unei obligații legale.

Rata dobânzii naționale relevantă se bazează pe două componente: rata dobânzii fără risc și o primă de risc. Rata dobânzii fără risc este rata dobânzii fără risc cu o scadență de zece ani, iar prima de risc este stabilită la 1% pentru

contribuabilii obișnuiți și la 1,5% pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). Aceasta abordare asigură că măsura are impact, dar rămâne simplă de pus în aplicare și nu afectează bugetele statelor membre. Indemnizația se acordă pe o perioadă de zece ani pentru a aproxima scadența celei mai mari părți a datoriilor, menținând totodată sub control costul bugetar total al indemnizației pentru capitalurile proprii.

Avantajele Directivei DEBRA

Printre principalele trei avantaje evidente ale Directivei DEBRA se numără, în primul rând, armonizarea reglementărilor fiscale, ca o necesitate la nivelul UE, prin care ar fi mult reduse distorsiunile și concurența fiscală neloială între statele membre. În al doilea rând, reducerea costurilor asociate cu finanțarea prin capitaluri proprii poate stimula investițiile în companii, contribuind astfel la creșterea economică și la crearea de noi locuri de muncă. Nu în ultimul rând, directiva oferă stimulente pentru IMM-uri, facilitând accesul lor la capitaluri proprii, pentru a se dezvolta.

Propunerea Comisiei asigură condiții de concurență echitabile pentru datoriile și capitalurile proprii din punct de vedere fiscal, eliminând astfel impozitarea ca factor care poate influența deciziile comerciale ale companiilor. Directiva tratează finanțarea prin datorii versus finanțarea prin capitaluri proprii din ambele perspective: dobânda aferentă utilizării capitalurilor proprii să fie deductibilă fiscal, la fel cum se întâmplă în prezent cu datoriile, pentru a atenua diferențele legate de utilizarea datoriilor și a capitalurilor proprii din partea companiilor.

Impactul DEBRA asupra întreprinderilor

Implementarea directivei DEBRA va avea un impact semnificativ asupra contribuabililor din mai multe perspective. În primul rând, aceasta va încuraja companiile să își finanțeze activitățile prin capital propriu, reducând astfel dependența de împrumuturi și riscul asociat cu datoriile. Aceasta poate duce la o stabilitate financiară mai mare și la o capacitate crescută de a face față șocurilor economice.

În al doilea rând, indemnizația pentru capital propriu va oferi întreprinderilor un stimulent fiscal pentru a atrage investiții și a-și crește capitalul propriu. Acest lucru poate facilita inclusiv accesul la finanțare pentru proiecte de cercetare-dezvoltare și inovare, contribuind astfel la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă.

Pe de altă parte, limitarea deductibilității dobânzii la datorie poate avea un impact negativ asupra companiilor care se bazează în mare măsură pe finanțarea prin împrumuturi. Aceste companii ar putea vedea o creștere a costurilor fiscale, ceea ce ar putea afecta profitabilitatea și capacitatea de a investi în noi proiecte.

Totuși, Directiva DEBRA ar putea avea implicații semnificative asupra cadrului BEPS 2.0 Pilonul Doi. Directiva DEBRA, prin modificarea tratamentului fiscal al capitalului propriu și al datoriei, ar putea influența ratele efective de impozitare (ETR) ale companiilor. Companiile ar putea fi nevoite să își ajusteze strategiile financiare și procesele de raportare pentru a se alinia atât cu cerințele DEBRA, cât și cu cele ale BEPS 2.0.

DEBRA are potențialul de a transforma modul în care întreprinderile își gestionează finanțele, promovând o structură de capital mai echilibrată și reducând riscurile asociate cu datoriile. Cu toate acestea, companiile vor trebui să își adapteze strategiile financiare pentru a beneficia pe deplin de reglementările DEBRA și pentru a minimiza - printre altele - impactul negativ al limitării deductibilității dobânzii la datorie.